

Mondjátok meg: Jézus él!

Időpont: Húsvét hétfő, 1932. március 28. [Helyszín: Győr ?]

Alapige: Ap. Csel. 10:34-41.

Péter pedig megnyitván száját, monda: Bizonyynyal látom, hogy nem személyválogató az Isten; Hanem minden nemzetben kedves ő előtte, a ki őt féli és igazságot cselekszik. Azt az ígét, melyet elkülde az Izráel fiainak, hirdetvén békességet a Jézus Krisztus által (ő mindeneknek Ura). Ti ismeritek azt a dolgot, mely lőn az egész Júdeában, Galileától kezdve, az után a keresztség után, melyet János prédikált, A názáreti Jézust, mint kené fel őt az Isten Szent Lélekkel és hatalommal, ki széjjeljárt jót tévén és meggyógyítván mindeneket, kik az ördög hatalma alatt voltak; mert az Isten vala ő vele. És mi vagyunk bizonyosságai mindazoknak, a miket mind a zsidóknak tartományában, mind Jeruzsálemben cselekedett; a kit megölének, fára feszítvén. Ezt az Isten feltámasztá harmadnapon, és megadá, hogy ő megjelenjék nyilván, Nem az egész népnek, hanem az Istentől eleve választott bizonyságoknak, nékiünk, kik együtt ettiünk és együtt ittunk ő vele, minekutána feltámadott halottaiból.

Ünneplő gyülekezet, szeretett testvéreim az Úrban!

Amikor az ember első olvasásra gondolkodik ezen a szent ígén, nem tudja magától megtagadni azt a gondolatot, hogy mi köze ennek az ígének a húsvéti eseményhez. Sem tartalmi, sem időbeli közössége nem látszik lenni. Hiszen mikor ez a prédikáció Kornéliusz házában megtörtént, évtizedekkel mögötte volt a húsvéti esemény. Megtörtént a mennybemenetel, a Szentlélek kitöltése, a háromezer ember megtérése, az evangéliumnak Jeruzsálemből való elterjedése, megkezdődött a pogány misszió. Micsoda hatalmas időbeli távolság ez, mert az események mérföldes csizmákkal viszik előbbre az időt.

De tartalmilag sincs kapcsolata ennek az ígének a húsvéthoz. Itt nem arról van szó, hogy mit csinált az Isten az első húsvétkor, hanem arról, hogy az emberek mit gondolnak a húsvétról, milyen személyes élményeik fűződnek hozzá.

Mert maga az a tény, hogy itt, Kornéliusz házában Jézusról és feltámadásáról beszélnek, egy tanítás, hogy a húsvét nem egy napig tart, nem olyan valami, ami megtörtént és el van intézve, nem egy befejezett tény, hanem olyan valami, aminek következményei végeláthatatlan hosszú sorban húzódnak végig ezen a világon. Nem érzed-e, hogy elmúlhat a húsvét, de a következményeinek elmúlni nem szabad?

Itt ez az ige azt is elmondja, hogy milyen élmények fűződnek hozzá az első húsvéthoz. Ebben a prédikációban tartalmilag is meglátszik, hogy középpontja a feltámadott Krisztus.

Érzed-e, hogy elkerülhetünk a húsvétól évszázadokkal, az emberi közösségi élet középpontjában mindig a feltámadott Krisztusnak kell állnia?

De van az első húsvétal lényegbeli összeköttetése is ennek az igének. Ami a tizedik fejezetben történik, az eleven folytatása az első húsvétnak.

Megfigyeltétek-e már, hogy milyen csodálatos változáson megy át az Úr Jézus Krisztus? Nem csak a teste, ami átváltozik lelki testté, átszellemesedik, eltűnik és megjelenik, be tud menni bezárt ajtón keresztül, hanem valahogy az egyénisége is átváltozik. Más egyéniség ütközik ki rajta a feltámadás után. Feltámadása előtt, működése előtt háttérbe húzódik. Akikkel csodát tett, azoknak lakatot tett a szájára, még a gonosz lelkeknek is megtiltotta, hogy elmondják, hogy Ő a Messiás. És nézzétek meg, ahogy megjelenik a feltámadás után, ez a hátrahúzó szerepesség mintha eltűnne Jézus egyéniségéből. Állandóan ott a nagy missziói parancs az ajkán: menjetek el és mondjátok meg, hogy én feltámadtam, élek! Bárhol jelenik meg, ott van ajkán ez a parancs. És ahol szószerinti parancsot nem ad, a lelkekben, mint sajátos lelki ösztönösség jelentkezik ez a parancs. Az emmausi tanítványoknak nem mondja meg, hogy menjetek el és mondjátok meg, hogy én feltámadtam, és mégis egyszerre hátat fordítanak az emmausi sötét hajléknak és mennek lélekszakadva Jeruzsálembe, boldogan törnek be a tanítványok ajtaján és örömmel hallelujázzák a boldogító újságot: Feltámadott az Úr, láttuk Őt, megismertük a kenyér megtöréséről.

Húsvét prófétákat és misszionáriusokat nevel. Jézus lelkülete itt ütközik ki. Ez a nagy magyarázata a nagy missziói parancsnak: "Menjetek el széles e világra és tegyetek tanítványokká minden népeket!" "Nekem adatott minden hatalom égen és földön." A megalázott Jézus, aki megerősítette magát, szolgálai formát vévén fel és engedelmes volt a keresztfának haláláig, a halálnak és keresztfának pillanatától egyszerre felveszi és igényli a maga dicsőségét. Ez a magyarázata annak, hogyha zárójelben is, de ott van Péter prédikációjában, még ha beszéde logikája kárt vall is miatta, de odamondja: "Ő mindenek ura."

Ha az ember keresi Jézusnak ezt a lelkületváltozását, nemcsak arra jut rá, hogy régi dicsősége, mit otthagyt az Atyánál, játszik benne szerepet, hanem a húsvét története is. ... A húsvét tanuk nélkül történt. Nem látta senki. A katonák, kik őrizték a sírt, mikor lepattant a pecsét és ledőlt a kőszikla, elaléltek, semmit sem láttak. A feltámadás titokban történt, de a feltámadást nem akarta titokban tartani Isten és az Ő Fia. Azt akarja, hogy tudják, hogy Ő él.

Ezért van szüksége emberekre, hogy elmenjenek széles e világra és megmondják minden embernek, hogy húsvét az ő számukra is elkészített. Krisztus nekik is feltámadt.

Itt van Péter prédikációjának összeköttetése az első húsvétal. Péter nem csinált mást, mint engedelmeskedett a nagy húsvéti parancsnak, és elmegy, hogy húsvétot csináljon és evangéliumot hirdessen az embereknek.

Mert hogy valakinek húsvétja legyen, ahhoz nemcsak Isten csodája kell, hanem kell hozzá bizonyoságtevő ember is, aki odaáll az üres sír mellé és azt mondja: nincs itt, feltámadott, él! Én beszéltem vele!

Itt látjuk meg az igének mihozzánk szóló üzenetét. Az egyház húsvét napján egy nagy felszólítást akar intézni hozzánk: Emberek, kik húsvétot ünnepeltek, zengjétek nagy neve dicsőségére és mondjátok meg az egész világnak: Jézus él!

E parancsnak engedelmeskedő péteri prédikáció megmondja azokat az indítóokokat is, melyek kényszerítenek bennünket arra, hogy Jézus feltámadásának heroldjai legyünk.

Először is erre kényszerít a húsvét egyetemessége. Azzal kezdi Péter prédikációját: "Bizonytalán látom, hogy nem személyválogató az Isten." Péter előtt a faji és felekezeti szűklátókörűség korlátai most hullanak le, mikor ott van Kornéliusz házában. Most látja meg az emberiség egyetemes szolidaritását. Isten nemcsak a mi Istenünk, hanem barbárok Istene is. A húsvét nem lehet személyes ünnep, a húsvét nem csak neked készített, mert Krisztus mindenkinek feltámadt. Feltámadott magyarnak és németnek, feltámadt a kínai kulinak és az indiai páriának, a koronás királynak és az útszéli koldusnak, a munkanélkülinek épp úgy, mint az álláshalmozónak. Feltámadott annak, aki imádja szent nevét és annak, aki csak keserűséggel tud rá gondolni, hogy amíg mások terített asztalnál ünnepelnek, ők hideg szobában, éhesen töltik el. Feltámadott azoknak is, akik leborulnak előtte és azoknak, akik keresztre feszítik, akik az öklüket rázzák feléje. A húsvét egyetemes cselekedet Isten részéről. A húsvéthoz mindenkinek joga van és ez, a húsvétnak ez a személyt nem válogató egyetemessége kényszerít mindenkit, hogy a húsvétját megossza másokkal.

De az emberi egyetemesség is kényszerít erre. Hogy húsvét nem személyválogató, ebben meglátta Péter azt is, hogy az emberek egy hatalmas egységet alkotnak. Hiába építenek palánkokat, az egyetemes egész, és az Isten mikor ad valamit, akkor mindig az emberiség egyetemességének adja.

Ne gondoljátok, hogy ez túlzás és belemagyarázás az igébe. Az egész Szentírás egy egész sor gondolatot tartalmaz, ami ezt indokolja. Ezek közül csak kettőre akarok rámutatni.

a./ A talentumok törvénye. Amit ad, azt azért adja, hogy azt az asztalra tegye, a váltók asztalára, ahonnan belekerül a forgalomba, tehát a köz számára adja.

b./ Meg van írva: "Mindenki hasznára adatik a lélek kijelentése." Amim van, tovább kell adnom, amit kapok, azt más számára kapom, szét kell osztanom. Ahogy Jézus parancsolja a gazdag ifjúnak: "Eredj el és add el mindenedet!" Ezért mondotta, hogy aki eltékozolja életét, megtalálja azt, és aki meg akarja tartani, elveszíti azt.

Nem érzed-e, hogy amit a húsvét számodra jelent, a Jézus életében való hitet, azt te nem magadnak kaptad, hanem az emberiség egyetemességének? Nem szabad megtartanod, a szívedbe zárnod, ami neked hasznodra adatott. A lélek kijelentését nem szabad megtartanod, de még a háztetőkről is hirdetned kell. Nincs jogod magadnak tartani.

De erre kényszerít a Krisztus parancsának egyetemessége is. Mindenki lelkében megjelenik ez a parancs, hogy menjetek el és mondjátok meg, hogy én élek. Kiknek szólt ez az első parancs, izenet? Nem a papoknak, nem az írástudóknak, hanem szólt először az asszonyoknak, törekeny, gyenge asszonyoknak, akik ki tudja, milyen ügyetlennek érezték magukat, mikor először kellett nekik nyilvánosan hirdetniük az evangéliumot, mégis nekik is szól: "Menjetek el és mondjátok meg!" Szólt a tanítványoknak, akik egyszerű, írástudatlan emberek voltak, de hátuk mögött ott volt az élmény kényszerítő ereje. Szólt nemcsak a derekoknak, hanem szólt a Pétereknek is, kiknek háta mögött ott volt a sötét folt.

Ebben a parancsban benne van a nagy egyetemesség. Ez a parancs neked is szól, mert akinek egyszer húsvétja volt, annak szól a parancs: Eredj el és csinálj másoknak is húsvétot!

Erre kényszerít az emberi szükség egyetemessége is. Ha az ember Péter prédikációjából szét akarja szedni azokat a gondolatokat, melyeket most a magunk számára értékesíthetünk, akkor azt állapíthatjuk meg, hogy Jézus hoz békességet, gyógyulást, szabadulást. Az bizonyos, hogy Jézusnak még sokkal többértű az egyénisége, de az is bizonyos, hogy ez a három ott van adakozó kezében. És nem látod, hogy az egyetemes emberi nyomor mennyire nélkülözi ezt a hármat?

a./ Nem látod, hogy ennek a világnak mindene van, csak békessége nincs? Van gyorsvonata, villanya, repülőgépe, rádiója – csak békessége nincs. Nézzétek meg, hogy néznek farkasszemet egymással nemzetek, hogyan vicsorítják fogukat egymásra a társadalmi osztályok, milyen feneketlen gyűlölet pokoli tüze ég a felekezetek lelkében. És megérezitek, hogy nincs békessége a világnak. Nézzétek meg a kis közösségeket, családi életeteket, férj és feleség szemrehányást tesz egymásnak, hogy miért nem keres többet, hol szembehelyezkedik egymással gyermek és

szülő, mert mind a kettő egy más világnézet eszméit képviseli. És nézd meg a testvéreket, hogyan perlekednek, alig hantolják el a drága halottat, megindul a veszekedés a jusson, nincs békesség, hiába van minden. Pedig, ha nekem adnának mindent, ha minden és mindenki nekem szolgálna, s cserébe nem kérnének mást, csak a szívem békességét, azt mondanám, nem adom! Inkább leszek útszéli koldus, névtelen közkatona, de a békességemet nem adom, mert az a legdrágább kincsem!

Hát nem érzed, keresztyén testvérem, mikor látod ezt a nagy békétlenséget és mikor érzed, hogy él valaki, aki békességet tud adni, békét tud teremteni a rettenetes harci készülődésben, hogy ezt meg kell mondanod?

Tudjuk, hogy Luther szomorúan fejezte be életét, távol otthonától érte a halál. Szülőföldjén, egy ismerős grófi családban nagy perlekedés volt, késhegyig ment már a családi viszály, és amikor már úgy látszott, nincs lehetőség, hogy békésen lehessen elintézni, akkor egyiküknek eszébe jutott Luther Márton és ezt mondotta: Hívjátok el őt, benne mindnyájan megbízhatunk. És így tudott köztük békességet teremteni.

Nem gondoljátok, hogy semmi nem mosta volna le a felelősséget arról, aki tudta, hogy van valaki, aki tud békét teremteni, és nem mondotta volna azt meg, és a perpatvar továbbtart a két gróf között?

Boldog az, aki tudja, hogy van békesség fejedelme, de jaj annak, aki ezt tudja és hallgat! Jaj annak, aki el tudja nézni, hogy tépik és marcangolják egymást az emberek és ölbe tett kezekkel nézi a kegyetlen gladiátori tornát.

b./ Jézus hoz gyógyulást is. Ő az orvosok orvosa. Nem látod, hogy ez a békétlenség nem felszínes betegség, hanem egy rettenetes kelevény felfakadása? A bűn hatalmasodott el, ezt meg kell gyógyítani, mert máskülönben hiába vannak békekongresszusok, hiába kötnek szerződést, semmivé fog válni. Hiába van sima modoruk, ügyesen forgolódó diplomácia, fel fog dőlni minden, mihelyt ez a belső betegség újra kitör.

Nem látod, mennyi beteg jár ezen a világon, akinek arcán meglátszik, hogy milyen súlyos nyavalyát hordoz és te el tudod nézni? Nem szólsz, mikor tudod, hogy van valaki, aki meg tudja őket gyógyítani? Nem kell magyarázni, micsoda súlyos felelőssége ez annak, aki tudja, hogy Jézus az orvosok orvosa és nem szól.

c./ Jézus a nagy szabadító is. Szabadság! Oh, mennyire nincs szabadsága ennek a világnak. Oh, mennyi bilincset hordozó embere van. Egyik egy másik ember rabszolgája, a másik önmagáé, a harmadik olyan dolgoknak a rabja, melyeket maga sem mer megnevezni. Kétségbeesve verik

fejüket a falba, hogy oh, hogy tudnék szabadulni? Börtöncellában élnek az emberek, és van valaki, akinek derekán ott függ minden börtöncella kulcsa. Hát szabad neked elmenni a cellák előtt, ahonnan halod a bilincscsörgetés kísérteties zenéjét és nem mondod meg, hogy van Szabadító?! Ki mossa le rólad a húsvéti felelősséget, ha te hallgatsz?

Ez az egyetemes emberi nyomorúság is kényszeríti az embert, hogy legyen a húsvét heroldja.

De kényszeríti Pétert húsvéti élménye is, ami a háta mögött van. Péter elmondja: "Mi láttuk Őt!" Ez az élmény az, amit nem tud elhallgatni, mert vannak dolgok, melyeket nem lehet elhallgatni, ezek közé tartoznak ezek az élmények is.

Én nem tudom elhinni, hogy neked nem volt életedben élményed Jézus feltámadásáról. Lehet, hogy nem vetted észre, mint ahogy az emmausi tanítványok nem vették észre, hogy ott jár mellettük, azon a poros, keserves úton a feltámadott Jézus, csak mikor a hályog lehullt szemükről, emlékeznek a gerjedezésre szívükben, és ez kényszeríti őket, hogy visszamenjenek Jeruzsálembe bizonyágot tenni. Volt neked is bizonyára szívbeli gerjedezésed, lehetetlen, hogy nem érezted még soha, hogy valaki megsimogatott, vagy egy erős kéz belenyúlt életed kormánykerekébe és kényszerített olyan irányba menni, amerre nem akartál.

Húsvét másnapja a látogatások ideje. Mikor az emberek boldog húsvétot szoknak kívánni egymásnak. Hát amit én kérek, és az Isten szent lelke kér tőletek, menjetek el, de ne parfümmel locsoljátok meg egymást, hanem Isten igéjével, és ne ti beszéljete, hanem engedjétek, hogy rajtatok keresztül bizonyágot tudjon tenni a húsvéti lélek. Menjete el, mondjátok meg, hogy Jézus él!

Oh, nem ismeresz valakit, aki nemrég jött vissza a temetőből? Keresd fel és mondd neki: Testvér, szárítsd fel a könnyeidet, Jézus él, és vele együtt mi is élünk! Nem ismeresz senkit, kinek hideg a szobája? Nem tudnál elmenni hozzá, megszorítani a kezét és mondani: Testvér, Jézus él, hogy én itt vagyok, az is annak a bizonyága, hogy az áldott orvos, az orvosok orvosa él, aki azt mondotta: Minden gondotokat énreám vessétek! Nem látsz te senkit körülötted, aki vergődik a bűneiben és lelkiismeretével, mint Kornéliusz, mert magasabbak az igényei, mint az ereje, és kétségbeesve vergődik a rabság miatt? Nem tudnál elmenni hozzá, nem tudnád megmondani neki: Testvér, Jézus él és nem hagy erőnk felett kísértetni és megadja a kimenekedést is.

És ha látsz embereket, akik, mint a tékozló fiú, a bűnök útján keményen, konokon járnak, mert még nem értek el a disznóvályúhoz, olyanokat, kik megmosolyogják, hogy hétről-hétre megtelik ez a templom, menj el hozzá és szólj neki: Barátom, az a Jézus, akit te csúfolsz, él!

Menjetek el boldog, szent húsvéti öntözködésre! Lehet, hogy nehéz lesz az út, mint Péternek. Oh, hogyan tiltakozott, hogyan kapálódzott ellene, hogy elmenjen Kornéliuszhoz, hogy az tisztátalan, annak nem szól az evangélium. És Isten nem hagyott neki békét: Péter, amit én tisztának tartok, azt te ne mondd tisztátalannak! Menj el!

Érzed-e, hogy ez az igehirdetés a Péter ajkán Isten szent lelke ostorozásának eredménye? Eredj el! Oh, mikor vége volt e kornéliuszi látogatásnak, e boldog húsvétnek, olyan örömmel ment haza Péter, olyan boldogan beszélt róla, hogy életének nem volt boldogabb húsvétja, mint mikor a húsvétot elvitte a pogány százados hajlékába.

Hadd tegyünk mi is bizonyosságot, hogy amikor kihirdettük, hogy azokhoz a betegekhez és öregekhez, akik nem tudnak eljönni a templomba és sóvárognak az Úrnak igéje és szent vacsorája után, csak szóljanak és mi boldogan elmegyünk. Hadd tegyék bizonyosságot arról, hogy minekünk, igehirdetőknak volt sok drága ajándékunk, amit a napról-napra megtelt templom látása okozott, de higgyétek el, minden zsúfolásig megtelt templom felett nagyobb boldogság volt elvinni egy szegény szenvedőhöz az örömhírt: Jézus él!

Menjetek el! Vegyétek ajkatokra a trombitát, fújjátok bele e szegény magyar jelenbe a feltámadás hallelujáját! Ámen.